

## KONINKRIJK BELGIE

-----

## ROYAUME DE BELGIQUE

-----

## ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

-----

## AVIS DU CONSEIL D'ETAT

-----

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 28 november 1997 door de Minister van Sociale Zaken en door de Minister van Volksgezondheid verzocht hun, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 december 1990 houdende vaststelling van de regels voor het bepalen van de opnemingsprijs voor personen die worden opgenomen in psychiatrische verzorgings-tehuizen", heeft op 4 december 1997 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le Ministre des Affaires sociales et par le Ministre de la Santé publique, le 28 novembre 1997, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 10 décembre 1990 fixant les règles pour la fixation du prix d'hébergement pour les personnes admises dans des maisons de soins psychiatriques", a donné le 4 décembre 1997 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door het feit dat

- de registratie van de Minimale Psychiatrische Gegevens vanaf 1 juli 1996 van toepassing is in de psychiatrische ziekenhuizen en de psychiatrische afdelingen in de algemene ziekenhuizen en dat het implementatieproces geslaagd is;
- het van bij de aanvang de bedoeling was te komen tot een uniforme registratie voor de gehele residentiële psychiatrische zorgverlening, waarbij omwille van organisatorische, financiële en programmatorische redenen werd geopteerd om het registratie-instrument in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen een jaar later te implementeren;
- op dit ogenblik de verschillende voorwaarden zijn vervuld om vanaf 1 januari 1998 tot een algemene implementatie over te gaan;
- vanaf 1 januari 1998, budgettair de nodige middelen voorzien zijn om de registratie in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen te financieren;
- ter voorbereiding van de implementatie in de instellingen een introductiedag en opleidingsdagen voor de M.P.G.-verantwoordelijken worden georganiseerd".

\*

\*                      \*

.../...

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

\*

\*            \*

#### STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt ertoe, in het koninklijk besluit van 10 december 1990 houdende vaststelling van de regels voor het bepalen van de opnemingsprijs voor personen die worden opgenomen in psychiatrische verzorgingstehuizen, voorschriften in te voegen volgens welke bepaalde statistische gegevens door de psychiatrische verzorgingstehuizen moeten worden meegedeeld aan de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort.

Luidens het ontworpen artikel 7bis, § 3, tweede en derde lid (artikel 1 van het ontwerp) geeft het verzuim om binnen de gestelde termijnen de bedoelde gegevens mee te delen, aanleiding tot een vermindering van de opnemingsprijs met 10 of 20 procent, naar gelang het gaat om de Nederlandse of de Franse tekst van het ontwerp.

.../...

Op die laatste bepaling na, stemt de ontworpen regeling bijna woordelijk overeen met die van het koninklijk besluit van 25 februari 1996 houdende bepaling van de regels volgens welke bepaalde minimale psychiatrische statistische gegevens moeten worden medegedeeld aan de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft, welk besluit van toepassing is op de psychiatrische ziekenhuizen en op de algemene ziekenhuizen met bepaalde diensten voor neuro-psychiatrie.

#### RECHTSGROND

Blijkens de aanhef van het ontwerp zou de rechtsgrond voor de ontworpen regeling moeten worden gezocht in artikel 5, § 5, van de wet van 27 juni 1978 tot wijziging van de wetgeving op de ziekenhuizen en betreffende sommige andere vormen van verzorging.

Die bepaling luidt als volgt :

"De Koning kan regels bepalen betreffende de opnemingsprijs voor personen die worden opgenomen in de verblijfsdiensten, bedoeld in § 1, ontstaan na omschakeling van psychiatrische ziekenhuizen of gedeelten van psychiatrische ziekenhuizen.

Deze regels worden bepaald volgens criteria die, onder meer, rekening houden met de vereisten van een kwalitatieve verzorging.

De Koning kan, bij in Ministerraad overlegd besluit, bepalen dat een gedeelte van de in het vorige lid bedoelde prijs ten laste wordt gelegd van de Staat, overeenkomstig nader door Hem te bepalen regelen".

.../...

De Raad van State ziet niet in hoe die bepaling rechtsgrond zou kunnen bieden voor een regeling waarbij aan de psychiatrische verzorgingstehuizen de verplichting wordt opgelegd om minimale psychiatrische statistische gegevens mee te delen aan de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort. De omstandigheid dat de hiervoren vermelde bepaling van het ontworpen artikel 7bis, § 3, derde lid (artikel 1 van het ontwerp) het verzuim om binnen de gestelde termijnen de bedoelde gegevens mee te delen, bestraft met een vermindering van de opnemingsprijs met 10 of 20 procent, is niet van die aard dat de gehele regeling kan worden aangemerkt als betrekking hebbend op de opnemingsprijs. Ten aanzien van de ontworpen regeling is die bepaling immers louter accessoir. Er kan overigens sterk worden betwijfeld of het aangehaalde artikel 5, § 5, van de wet van 27 juni 1987 aan de Koning de mogelijkheid biedt om een dergelijke vermindering van de opnemingsprijs op te leggen als sanctie voor het niet-naleven door de betrokken instellingen van een voorschrift dat niet rechtstreeks verband houdt met de vaststelling van de opnemingsprijs.

De conclusie is hoe dan ook dat geen rechtsgrond blijkt voorhanden te zijn voor de ontworpen regeling.

-----

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée :

"door het feit dat

- de registratie van de Minimale Psychiatrische Gegevens vanaf 1 juli 1996 van toepassing is in de psychiatrische ziekenhuizen en de psychiatrische afdelingen in de algemene ziekenhuizen en dat het implementatieproces geslaagd is;
- het van bij de aanvang de bedoeling was te komen tot een uniforme registratie voor de gehele residentiële psychiatrische zorgverlening, waarbij omwille van organisatorische, financiële en programmatorische redenen werd geopteerd om het registratie-instrument in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen een jaar later te implementeren;
- op dit ogenblik de verschillende voorwaarden zijn vervuld om vanaf 1 januari 1998 tot een algemene implementatie over te gaan;
- vanaf 1 januari 1998, budgettair de nodige middelen voorzien zijn om de registratie in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen te financieren;
- ter voorbereiding van de implementatie in de instellingen een introductiedag en opleidingsdagen voor de M.P.G.-verantwoordelijken worden georganiseerd".

\*

\*                      \*

.../...

En application de l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la section de législation se limite essentiellement à l'examen du fondement juridique, de la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

\*

\*            \*

#### PORTEE DU PROJET

Le projet d'arrêté soumis pour avis vise à insérer dans l'arrêté royal du 10 décembre 1990 fixant les règles pour la fixation du prix d'hébergement pour les personnes admises dans des maisons de soins psychiatriques, des prescriptions selon lesquelles certaines données statistiques doivent être communiquées par les maisons de soins psychiatriques au ministre auquel ressortit la Santé publique.

Aux termes de l'article 7bis, § 3, alinéas 2 et 3, en projet (article 1er du projet), la non-communication des données visées dans les délais fixés donne lieu à une réduction du prix d'hébergement de 10 ou 20 pour cent, selon qu'il s'agit du texte néerlandais ou du texte français du projet.

Hormis cette dernière disposition, la réglementation en projet correspond quasi littéralement à celle de l'arrêté royal du 25 février 1996 fixant les règles suivant

.../...

lesquelles certaines données statistiques minimales psychiatriques doivent être communiquées au Ministre qui a la Santé publique dans ses attributions, lequel arrêté est applicable aux hôpitaux psychiatriques et aux hôpitaux généraux disposant de certains services neuropsychiatriques.

#### FONDEMENT LEGAL

Selon le préambule du projet, la réglementation en projet devrait trouver son fondement légal à l'article 5, § 5, de la loi du 27 juin 1978 modifiant la législation sur les hôpitaux et relative à certaines autres formes de dispensation de soins.

Cette disposition s'énonce comme suit :

"Le Roi peut fixer des règles relatives aux prix d'hébergement pour les personnes admises dans des services résidentiels, visés au § 1er, issus de la reconversion d'hôpitaux psychiatriques ou de parties d'hôpitaux psychiatriques.

Ces règles sont fixées selon des critères qui tiennent compte, notamment, des exigences en matière de soins de qualité.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, déterminer qu'une partie du prix, visé dans l'alinéa précédent, soit mis à charge de l'Etat, selon les règles à fixer par Lui".

Le Conseil d'Etat n'aperçoit pas comment cette disposition pourrait procurer un fondement légal à une réglementation obligeant les maisons de soins psychiatriques à communiquer des données statistiques minimales

.../...

psychiatriques au ministre auquel ressortit la Santé publique. La circonstance que la disposition mentionnée ci-dessus de l'article 7bis, § 3, alinéa 3, (article 1er du projet) pénalise la non-communication des données visées dans les délais fixés, par une réduction du prix d'hébergement de 10 ou 20 pour cent, ne permet pas de considérer l'ensemble de la réglementation comme ayant trait au prix d'hébergement. En ce qui concerne la réglementation en projet, cette disposition est en effet purement accessoire. L'on peut d'ailleurs sérieusement douter que l'article 5, § 5, précité, de la loi du 27 juin 1987 offre au Roi la possibilité d'imposer pareille réduction du prix d'hébergement au titre de sanction pour le non-respect, par les organismes concernés, d'une prescription qui ne présente pas de rapport direct avec la fixation du prix d'hébergement.

Force est dès lors de conclure que la réglementation en projet s'avère dépourvue de fondement légal.

-----

De kamer was samengesteld uit

de Heren      W. DEROOVER,  
Messieurs

P. LEMMENS,  
L. HELLIN,

Mevrouw      F. LIEVENS,  
Madame

La chambre était composée de

kamervoorzitter,  
président de chambre,

staatsraden,  
conseillers d'Etat,

griffier,  
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER.

Le rapport a été présenté par Mme R. THIELEMANS, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme M.-C. CEULE, premier référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

F. LIEVENS

W. DEROOVER